

УДК 336.226.12

Москаленко К.С.

студентка 42 гр. ФФБС

Науковий керівник – Мартинюк І.В.,

к.е.н., доцент,

Одеський національний економічний університет

**Економічна сутність та фіскальна роль податку на прибуток
підприємств в Україні**

Податок на прибуток підприємств відіграє важливу роль у формуванні доходів зведеного бюджету країни. Сьогодні податок на прибуток підприємств - один із найвагоміших прямих податків у податковій системі України. Цей податок має двозначний характер: з одного боку, він, як частина податкової системи виступає специфічною формою виробничих відносин, у чому складається його суспільний зміст і з іншого боку, є частиною національного доходу держави в грошовій формі, що характеризує його матеріальний зміст [1, с. 69].

Податок на прибуток підприємств виступає як регулятор економічних процесів, стимулятор економічної активності, інструмент податкового охоплення всього створеного валового доходу, інструмент впливу на прийняття рішень на макрорівні, вагомий важіль регулювання інноваційної діяльності підприємства. Вище викладені характеристики і розкривають його економічну сутність [1]. Економічна сутність податку на прибуток підприємств, що діє в Україні, дуже наближена до теоретичних засад податку на прибуток корпорацій, який застосовують у тій чи іншій формі усі розвинуті країни світу. Відмінною рисою вітчизняного податку на прибуток підприємств у порівнянні з податком на прибуток корпорацій розвинутих країн, є його велике фіскальне значення для держави. В більшості розвинутих країнах світу прибуткове оподаткування корпорацій характеризується фіскальною нейтральністю. Для більшого розуміння ролі податку на прибуток підприємств необхідно проаналізувати, яке

місце він займає у структурі Зведеного бюджету України, ВВП та податкових надходженнях (рис. 1).

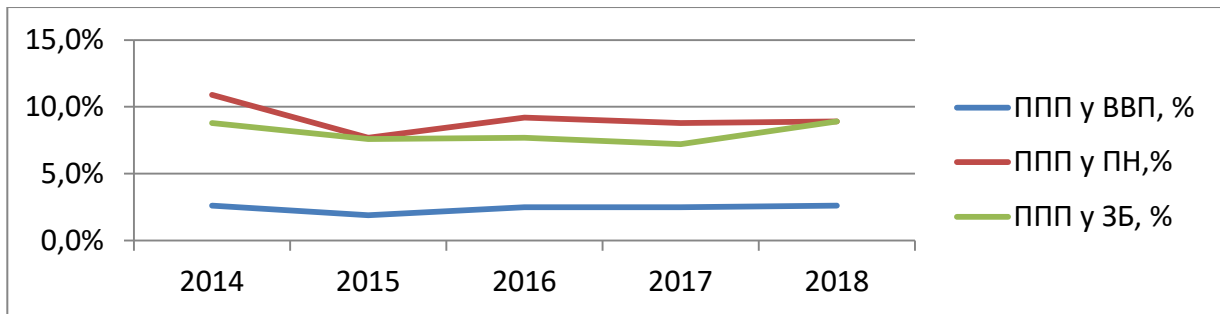

Рис.1. Динаміка питомої ваги податку на прибуток підприємств у структурі Зведеного бюджету, податкових надходженнях та ВВП України протягом 2014-2018 рр.[2]

Для більш досконалого аналізу питома вага податку на прибуток підприємств порівнюється з деякими іншими податками, наприклад, податком з доходів фізичних осіб, податком на додану вартість (рис. 2).

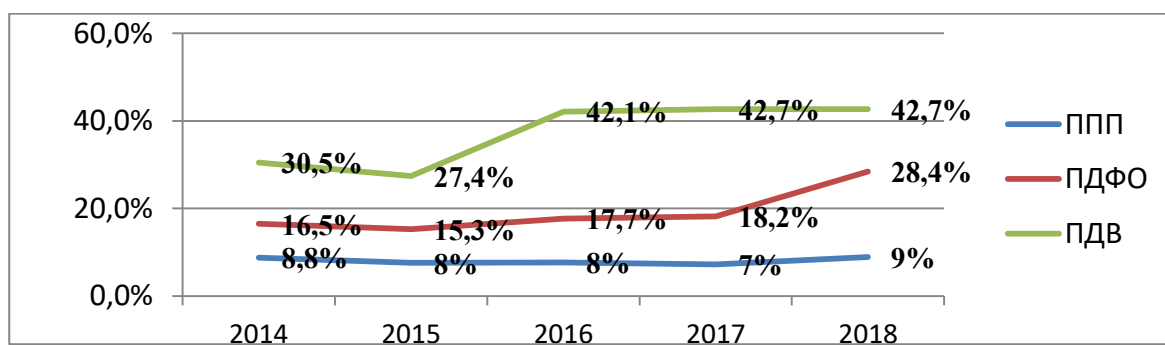

Рис. 2. Динаміка питомої ваги податків у структурі Зведеного бюджету України, протягом 2014-2018 рр.[2]

Податок на прибуток підприємств є одним з чотирьох основних бюджетоутворюючих податків поряд з податком на додану вартість, податком на доходи фізичних осіб та акцизним податком. І хоча протягом останніх років його частка у ВВП та доходах Зведеного бюджету перманентно коливається у незначному діапазоні, останніми роками спостерігається тенденція до її зниження. Питома вага податку на прибуток в доходах Зведеного бюджету України знизилась у 2015 році в порівнянні з 2014 роком з 8,8 % до 7,6 %. У 2016-2017 роках теж помітно її зниження. Скорочення частки податку на прибуток пояснюється низкою несприятливих факторів:

- незначним зростанням реального ВВП;
- зменшенням обсягів промислового виробництва;
- негативним торговельним сальдо;
- залежністю країни від імпорту енергоресурсів;
- наявністю тіньової економіки.

У 2018 році питома вага податку на прибуток у доходах Зведеного бюджету зросла до 8,9 %.

Податок на прибуток підприємств, крім великого фіскального значення, має й широкі можливості для регулювання і стимулювання підприємницької діяльності. Цей вплив може здійснюватися як завдяки диференціації ставок оподаткування по різних видах діяльності, так і завдяки наданню пільг у виробництві пріоритетних товарів. Але в нашій країні можливості щодо використання податку на прибуток як регулюючого фактора дещо обмежено його великим бюджетним значенням, внаслідок чого і застосовується єдина ставка податку на прибуток підприємств.

Для підвищення фіскального потенціалу податку на прибуток, забезпечення зростаючого розвитку підприємницької діяльності та стабільних надходжень до бюджету необхідно: застосувати принцип податкового стимулювання потенційно ефективних інвестиційних проектів; оптимізувати систему пільг із спрямуванням їх на розвиток тих сегментів економіки, які в майбутньому приведуть до збільшення доходів або зменшення видатків; запровадити цільові пільги для підприємств, які працюють в депресивних регіонах; створити сприятливі умови для малого бізнесу, який є основою соціально-економічного розвитку в країнах ЄС; надати пільги підприємствам, які застосовують ресурсозберігаючі та енергозберігаючі технології, тощо.

Список використаних джерел:

1. Мельникова Л.О. Економічна сутність та роль податку на прибуток підприємств у системі державних фінансів України / Л. О. Мельникова // Культура народів Причорномор'я. – 2011. – № 205. – С. 69-71;

2. Звіти державної казначейської служби України/ [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

УДК 640.41:005

Мотовіліна Г.В.,

студентка 41ФФБС

Науковий керівник - Добриніна Л.В.,

викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку

Одеський національний економічний університет

Антикризовий менеджмент підприємств готельної сфери

Необхідність формування і реалізації ефективної системи антикризового управління є ключовим питанням для розвитку підприємництва, в зв'язку з цим особлива увага приділяється реалізації загальних принципів і методів управління в кризових ситуаціях, вдосконалення управління персоналом для відновлення платоспроможності підприємств, а також проведення заходів щодо забезпечення сталого функціонування тих господарюючих суб'єктів, які прагнуть зміцнити свої позиції в умовах мінливого ринкового середовища.[1]

Диверсифікація готельного бізнесу сприяє різноманітності сфери інвестування капіталу в рамках готельного бізнесу, тому вона повинна постійно виконуватися. Вертикальна диверсифікація готельного бізнесу передбачає розширення готельного бізнесу через диференціацію в межах типу послуг, за якими працює компанія (пропозиція послуг для клієнтів, які пов'язані з основними). Горизонтальна диверсифікація полягає в організації таких заходів, які безпосередньо не пов'язані з поточною спеціалізацією готельного підприємства.

Диверсифікація конгломерату передбачає відкриття нових видів діяльності. Поряд з функціональними характеристиками додаткових послуг, їх також поділяють на платні та безкоштовні. Всі види додаткових послуги